

Forsvarskommandoen

3. oktober 2007

Notat om forsvarets bemandsituation

Ved "Aftale om forsvarets ordning 2005 – 2009" gennemføres som bekendt den største omstrukturering af forsvaret i nyere tid. Forsvaret omdannes til et deployerbart kapacitetsbaseret forsvar, der ved bl.a. et højt professionelt islæt i enhederne, skal være i stand til at håndtere et bredt spektrum af opgaver.

Som følge af behovet for opbygning af professionelle enheder og en tilsvarende støttestruktur er omstillingen af forsvaret i høj grad afhængig af evnen til at rekruttere og fastholde personalet.

Forsvaret har hidtil vist sig i stand til at rekruttere personel i tilfredsstillende omfang, men har haft vanskeligt ved at fastholde personalet i strukturen. Fastholdelsesproblematikken favner generelt bredt, men er særlig udtalt på officers- og specialistområderne. Disse områder er i forvejen særligt følsomme, fordi forsvaret, som andre virksomheder, har vanskeligheder ved at tiltrække blandt andet faglærte som følge af højkonjunkturen.

Fastholdelsesproblematikken har nu et sådant omfang, at det allerede har vist sig vanskeligt at bemane og holde visse operative kapaciteter brugbare. Efter et omfattende analysearbejde, hvor alle relevante myndigheder i forsvaret har været inddraget, kan det konkluderes, at en fortsættelse af den nuværende afgang af personel vil kunne føre til, at forsvaret inden for 3-5 år vil have så betydelige personelmangler, at en række af forsvarets operative kapaciteter ikke vil være brugbare instrumenter i relation til dansk forsvars- og sikkerhedspolitik.

Forsvaret har erkendt denne problematik og de evt. afledte konsekvenser heraf. Det er endvidere besluttet, at der også på dette område må udvises rettidig omhu vedr. såvel afdækning af problemets omfang som iværksættelse af tiltag til imødegåelse dette.

På denne baggrund har Forsvarskommandoen udviklet en "indsatsplan", der dækker seks overordnede indsatsområder: 1) Arbejdsvilkår; 2) Øget produktion af officerer, befalingsmænd og specialister (faglærte); 3) Reduktion af antallet af personer, der af helbredsmæssige årsager ikke kan udsendes i internationale operationer; 4) Øget fleksibilitet inden for personaleadministration; 5) Reduceret belastning på forsvarets personel og 6) Lønnydelser, tillæg og personalegoder. I tilknytning til indsatsområderne er der identificeret mere end 60 konkrete tiltag, som forsvaret vil iværksætte for at forsøge at imødegå en række af årsagerne til - og konsekvenserne af personelafgangen.

Som det fremgår af ovenstående favner omfang og antal af de udarbejdede tiltag bredt. Som eksempler på nogle af de væsentligste tiltag kan nævnes:

- Gennemførelse af en administrativ forenkling med det sigte at nedbringe de administrative byrder for enhederne og styrke enhedernes mulighed for at fokusere på kerneopgaverne.
- Justering af officers- og befalingsmandsuddannelserne med henblik på dels at øge antallet af officerer og befalingsmænd for at kompensere for den betydelige afgang fra forsvaret,

dels at tilpasse strukturen til det forhold, at færre medarbejdere bliver i forsvaret i hele deres arbejdsliv.

- Massive tiltag på sundhedsområdet med det formål at minimere den andel af forsvarets personel, der ikke kan udsendes til internationale operationer af helbredsmæssige årsager.
- Intensivering af anvendelse af fleksible udsendelsesperioder i internationale operationer inden for det operativt forsvarlige.
- Initiativer til at understøtte den enkelte chefs mulighed for at skabe det nødvendige værdigrundlag i hver enkelt enhed gennem tildeling af et økonomisk beløb per medarbejder til brug for bl.a. motivations- og sammenholdsfremmende tiltag.
- Tiltag til minimering af antallet af reformer inden for forsvaret med henblik på at imødegå den stadigt voksende reformtræthed.
- Allokering af yderligere ressourcer til fordel for de soldater, der udsendes i internationale operationer, i det omfang dette er muligt inden for den eksisterende økonomiske ramme.

I relation til finansiering af initiativerne er det Forsvarskommandoens vurdering, at denne vil kunne gennemføres inden for den samlede økonomiske ramme i aftaleperioden. Dette vil dog kræve en række omprioriteringer, som vil berøre stort set alle driftsområder, herunder bl.a. lønsums- og bygge- og anlægsområdet. Konsekvenserne ved at iværksætte disse tiltag fører ikke til et forringet aktivitetsniveau i forsvaret. Imidlertid vil forsvarets robusthed til at opfange evt. kommende økonomiske udsving i den resterende del af forligsperioden være svækket. Det er Forsvarskommandoens vurdering, at dette forhold er acceptabelt og håndterbart i den nuværende situation. Det er endvidere Forsvarskommandoens vurdering, at disse omprioriteringer ikke ændrer på den overordnede målsætning i den politiske aftale om forsvarets ordning 2005 – 2009.

Nogle af tiltagene vil have varig karakter, og der vil være behov for at tage stilling hertil i forbindelse med en aftale om forsvarets ordning efter 2009.

Det er Forsvarskommandoens umiddelbare vurdering, at de iværksatte tiltag vil være i stand til at vende den negative udvikling, om end dette vil kræve en målrettet og fokuseret indsats på alle niveauer i forsvaret.

På den baggrund gennemfører Forsvaret en konference for alle forsvarets chefer den 4. oktober d.å. På konferencen vil cheferne blive orienteret om de tiltag, som Forsvarskommandoen finder nødvendige for at dæmme op for forsvarets personelafgang, ligesom cheferne vil blive udpeget som værende de reelle nøglepersoner, der skal udmønte de beskrevne tiltag i praksis. Chefgruppen vil endvidere blive orienteret om, at deres aktive medvirken til at vende udviklingen er afgørende for udfaldet. Efter konferencen vil den enkelte chef skulle orientere eget personel om den proces, der sættes i gang i forsvaret.

Der vil efterfølgende blive udarbejdet en detaljeret og langsigtet implementeringsplan, som der løbende vil blive fulgt op på fra Forsvarskommandoens side.

Afslutningsvis skal det nævnes, at Hovedsamarbejdsudvalget (HSU) løbende er blevet orienteret om såvel afklaringen af problemets omfang, som de tiltag, der nu iværksættes for at løse dette. HSU har i denne forbindelse over for Forsvarskommandoen givet udtryk for tilfredshed med, at der nu meget konkret tages fat i denne problemstilling samt udtrykt tilfredshed med hovedlinierne i de iværksatte tiltag.